

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชน ในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน และการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน
3. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองบ้านบึง อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี
4. แนวคิดในการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน สมศักดิ์ สวัสดิ์มงคล, 2549, หน้า 34) ได้กล่าวว่า ลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาโดยทั่วไปนั้น ประชาชนอาจเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร เข้าร่วมในการนำโครงการไปปฏิบัติโดยเสียสละทรัพยากรต่าง ๆ เช่น แรงงาน วัสดุ เงิน หรือ ร่วมมือในองค์การหรือกิจกรรมเฉพาะด้าน เข้าร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาและร่วมในการประเมินผลโครงการ

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527, หน้า 6-7) ได้ให้ความหมายและหลักการสำคัญเรื่องนโยบายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาว่า หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริมชักนำ และสร้างโอกาสให้กับประชาชนทั้งส่วนบุคคล กลุ่มชน ชุมชน สมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลาย ๆ เรื่องรวมกัน

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (2527, หน้า 2) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพ ทางเศรษฐกิจ และสังคม ตามความจำเป็นอย่างมีศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคม ในการมีส่วนร่วมของประชาชนได้พัฒนาการรับรู้ และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจ การกำหนดชีวิตของตนอย่างเป็นตัวของตัวเอง

กรณีศึกษา ชมดี (2524) ให้คำจำกัดความการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกชน บุคคล หรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้ามา รับผิดชอบเพื่อการดำเนินการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการโดยกระทำผ่านกลุ่ม หรือองค์กรเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

เจมส์ คีปีนทอง (2527) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า “เป็นการเข้าร่วมกิจกรรม ของชาวบ้านตามที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนจัดขึ้น และชาวบ้านเป็นผู้เสนอ โดยมีการเข้าร่วม ในหลายระดับ เช่น การเข้าร่วมในการฟังเฉย ๆ ฟังและออกความคิดเห็น ตลอดจนร่วมในการ วางแผนและมีผู้เข้าร่วมตั้งแต่ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน และชาวบ้านทั่วไป”

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527, หน้า 182-190) การมีส่วนร่วมเกิดจากแนวคิดสำคัญ

6 ประการ คือ

1. ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากการสนใจและความห่วงกังวล ส่วนบุคคล ซึ่งบังเอิญสอดคล้องกัน กลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวล ร่วมกันของส่วนรวม
2. ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้นผลักดัน ให้พุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผน และลงมือกระทำร่วมกัน
3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การตัดสินใจร่วมกันจะต้องรุนแรงมากพอ ที่จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มกระทำที่สนองตอบ ความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น
4. ความศรัทธา ที่มีความเชื่อถือนุคคลสำคัญ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์วิหาร
5. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิด ความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีศรัทธา หรือความเต็มใจ อย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ
6. อำนาจบังคับ ที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้ มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527, หน้า 183) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็น การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (Ental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งใน สถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าว เป็นเหตุเร้าใจให้การกระทำ การ (Contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม ดังกล่าวด้วย นอกจากความหมายข้างต้นนี้แล้ว นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ ยังได้สรุปความหมายของการมี ส่วนร่วมไว้อีกหนึ่งหนึ่งในรูปของสมการว่า

การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือร่วมใจ + การประสานงาน + ความรับผิดชอบ

Participation = Cooperation + Coordination + Responsibility

โดยให้ความหมายของความร่วมมือร่วมใจว่า หมายถึง ความตั้งใจของบุคคลที่จะมาทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

การประสานงาน หมายถึง ห่วงเวลา และลำดับเหตุการณ์ที่มีประสิทธิภาพ ในการกระทำกิจกรรมหรือการงาน

ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้สึกผูกพันในการกระทำงาน และในการทำให้เชื่อถือไว้วางใจ

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2526, หน้า 139) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ ร่วมการปฏิบัติและการร่วมมือรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง

สุจินต์ คำวิระกุล (2527, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า กระบวนการกระทำที่ประชาชนสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้มีส่วนในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าว ปรารถนาหรือที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมีใช้การกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอก

อकिन รพีพัฒน์ (2527) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า “เป็นการให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหาเป็นผู้ที่ทำทุกอย่างซึ่งไม่ใช่การกำหนดภายนอกแล้วให้ประชาชนเข้ามาร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หากแต่ทุกอย่างจะต้องเป็นเรื่องของประชาชน ที่จะคิดขึ้นมา”

อุทัย คลยเกษม (2544) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า การพัฒนาตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือการพัฒนาชนบทโดยชาวชนบท ก็คือ กระบวนการ พัฒนาชนบทที่ประชาชนชาวชนบท สามารถรวมกลุ่มกันเป็นองค์กรของตนเอง มีจุดประสงค์ที่จะแก้ปัญหาของชนบท ตั้งแต่ขั้นการศึกษาปัญหา การกำหนดโครงการ การลงมือปฏิบัติ การประเมินผลและการสรุปบทเรียนด้วยตนเองของเขาเอง

WHO/ UNICEF (1978) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือการที่กลุ่มของประชาชน ก่อให้เกิดการรวมตัวที่สามารถจะกระทำการตัดสินใจใช้ทรัพยากร และมีความรับผิดชอบในกิจกรรมที่กระทำโดยกลุ่ม

แนวคิดลักษณะการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถจำแนกตามลักษณะงาน หรือกิจกรรมที่ดำเนินการได้หลายลักษณะทั้งในด้านบริหารจัดการ ด้านทางการเมือง การพัฒนาชุมชน รวมถึงด้านบริบทของการมีส่วนร่วม ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของการมี

ส่วนร่วมไว้หลากหลายประการ ได้แก่ ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการชุมชน สามารถแบ่งเป็นลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ คือ

1. เป็นสมาชิก (Membership) คณะกรรมการชุมชน สมาชิกองค์กรชุมชน
2. เป็นผู้เข้าร่วมประชุม (Attendance at Meeting) การปฏิบัติของโครงการ ฯ
3. เป็นผู้ออกเงิน (Financial Contribution) ผู้สนับสนุนทางการเงินและอุปกรณ์ต่าง ๆ

ทั้งจากภายในและภายนอกชุมชน

4. เป็นกรรมการ (Membership on Committees) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ฯ
 5. เป็นประธานหรือผู้นำ (Position of Leadership) ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ
- อัฟฮอฟ (Uphoff, 1977 อ้างถึงใน กุลจันทร์ สิงห์สุ, 2535, หน้า 18) ได้แบ่งรูปแบบการมี

ส่วนร่วมออกเป็น 4 กิจกรรม คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation in Decision-Making) หมายถึง เป็นขั้นเริ่มต้นของการมีส่วนร่วม ทั้งนี้จะต้องกำหนดระดับของการมีส่วนร่วม กำหนดวิธีการเข้ามามีส่วนร่วม กำหนดตัวบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วม กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการ ซึ่งในขั้นนี้เป็น การตัดสินใจที่จะดำเนินโครงการ

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ (Participation in Implementation) คือ การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยร่วมแรงงาน ร่วมสมทบค่าใช้จ่าย ร่วมสมทบวัสดุอุปกรณ์ และร่วมให้ข่าวสารข้อมูลที่เป็น ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็น กรรมการของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในโครงการ หรือร่วมบริหารและการประสานงาน

3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ (Participation in Benefits) คือ ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา เช่น มีรายได้เพิ่มขึ้น มีเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ มีคู คลอง ได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น หรือมีการกระจายโอกาสทางการศึกษา มีจำนวนบุคลากรด้านการแพทย์ต่อประชาชนเพิ่มขึ้น หรือมีอำนาจในการปกครอง

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ (Participation in Evaluation) หมายถึง การประเมินผลด้านการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ และมีอำนาจมากน้อยเพียงใดในการเข้าไปมีส่วนร่วม ร่วมถึงการประเมินผลโครงการโดยผ่านกระบวนการทางการเมือง หรือผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ

ชาดิชยา ณ เชียงใหม่ (2533, หน้า 25) ได้กล่าวถึงลักษณะหรือมิติของการมีส่วนร่วมไว้ 4 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการ การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จากแนวคิดดังกล่าวสามารถแบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เป็นแนวทางไปสู่การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมแล้ว

เมื่อมองในมิติของการมีส่วนร่วม Cohen & Uphoff (1981, pp. 7-17) ได้เสนอแนวคิดเบื้องต้นในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมว่ามี 3 มิติ (Dimensions) โดยมิติการมีส่วนร่วมจะประกอบด้วยประเด็นคำถาม ดังนี้

1. มีส่วนร่วมอะไรบ้าง (What) แบ่งเป็น (Cohen & Uphoff, 1981)
 - 1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
 - 1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)
 - 1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)
 - 1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)
2. มีส่วนร่วมกับใครบ้าง (Whose) ได้แก่ การมีส่วนร่วมกับชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เจ้าหน้าที่ต่างชาติ (จากองค์กรที่ให้ทุน เป็นต้น) ทั้งนี้ให้พิจารณาลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของผู้เข้ามีส่วนร่วมในเรื่อง อายุ เพศ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา ระดับชั้นทางสังคม อาชีพ ระดับรายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย การถือครองที่ดิน
3. มีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง (How) โดยพิจารณาจาก
 - 3.1 การมีส่วนร่วมเกิดจากเบื้องบนหรือเบื้องล่าง
 - 3.2 ถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือแรงจูงใจ
 - 3.3 โครงสร้างชุมชน
 - 3.4 ช่องทางการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้น
 - 3.4.1 การมีส่วนร่วมโดยผ่านปัจเจกชนหรือผ่านกลุ่ม
 - 3.4.2 การมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยอ้อม (ผ่านตัวแทน)
 - 3.4.3 การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ
 - 3.5 ระยะเวลา (Duration) ความต่อเนื่องของกิจกรรม
 - 3.6 ขอบข่าย (Scope) ความครอบคลุมของกิจกรรม
 - 3.7 ผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วม

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนามีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ปรากฏ เช่น การร่วมคิด ร่วมศึกษา วางแผน ดำเนินการ ตัดสินใจ ควบคุมติดตาม ประเมินผล

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

โกวิท พวงงาม (2545, หน้า 8) ได้สรุปถึง การมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนในการพัฒนาควรมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวชนบทยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตน เป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาลงมือปฏิบัติประโยชน์ เพราะชาวชนบท จะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรมเพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็น ขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิดการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลรู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงานแม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมีฐานะ ยากจน แต่ก็มีความสามารถที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงานจะทำให้ชาวชนบท สามารถคิดค้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนิน กิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและ ประเมินผลงานจากการมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้น ได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะประสบความสำเร็จ

เจมส์ คี คีนทอน (2527, หน้า 272-273) ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุน ร่วมกันตัดสินใจ และปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับปริญญาตรี กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐาน อุดมศึกษาและทบวงมหาวิทยาลัย (2545, หน้า 116) ยังได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม ในขั้นตอนของการพัฒนา 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชนตลอดจนกำหนด ความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ
2. ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนด ทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

3. ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และแรงงานหรือเข้าร่วมบริหารงานประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4. ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับ ผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

5. ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วม ประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

เงื่อนไขการมีส่วนร่วม

การที่ประชาชนจะเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วม หรือไม่เข้าร่วมนั้น มีเงื่อนไขหลายประการ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งอาจเป็นไปด้วยความเต็มใจ หรือถูกบีบบังคับ หรือผลักดันให้เข้าไปมีส่วนร่วม ดังนั้น เงื่อนไขในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนจึงขึ้นอยู่กับหลายลักษณะด้วยกัน ดังนักวิชาการได้กล่าวถึงเงื่อนไขการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527, หน้า 17 อ้างถึงใน บารนี เลิศไพศาล, 2542, หน้า 20) กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมที่จะต้องประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม (Freedom to Participation)
2. ประชาชนสามารถที่จะมีส่วนร่วม (Ability to Participation)
3. ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม (Willingness to Participation)

ซึ่งความสำเร็จของการมีส่วนร่วมยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ดังนี้

1. ประชาชนต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรม และร่วมให้เหมาะสมกับสถานการณ์
2. ประชาชนต้องไม่เสียเงินเสียทอง ค่าใช้จ่ายในการมีส่วนร่วมมากเกินไปผลตอบแทนที่เขาประเมินว่าจะได้รับ
3. ประชาชนต้องมีความสนใจที่จะสัมพันธ์สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมนั้น
4. ประชาชนต้องไม่รู้สึกกระทบกระเทือนต่อตำแหน่ง หน้าที่ หรือสถานการณ์ทางสังคมหากจะมีส่วนร่วม

5. ประชาชนต้องสามารถสื่อสารรู้เรื่องกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
6. การมีส่วนร่วมของผู้ชักชวน (Solicitor)
7. การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค (Customers)
8. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม (Entrepreneur)
9. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงานหรือเป็นลูกจ้าง (Employer)

10. การมีส่วนร่วมออกวัสดุอุปกรณ์ (Material Contribution)

สรุปได้ว่า การที่สมาชิกในชุมชนได้มีการแสดงออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วมกับความสนใจร่วมกัน การร่วมมือร่วมรับผิดชอบ เพื่อที่จะ ดำเนินการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการดำเนินงานพัฒนาหรือกิจกรรมโครงการใด ๆ ก็ตามสิ่งที่สำคัญต่อการตัดสินใจเข้า มามีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายประการทั้งด้านปัจจัยตัวบุคคล องค์กร และชุมชน ทั้งนี้ภาครัฐ จำเป็น ต้องคำนึงถึงการส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการให้ความร่วมมือในกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อให้ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดการพัฒนาดี เกิดผลดีต่อชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมเกิดจากความศรัทธาที่มีต่อ ความเชื่อถือบุคคล และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง อำนาจ บิบบังคับที่เกิดจากคนที่มิอำนาจเหนือกว่าทำให้เกิดการบิบบังคับให้มีส่วนร่วม ในการกระทำต่าง ๆ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527, หน้า 188) ปัจจัยที่ผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่น ประยูร เวสารัชช (2528, หน้า 170) ได้กล่าวถึง ดังนี้

1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และ ความปลอดภัย

2. ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ

3. ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน เช่น ค่าตอบแทนแรงงาน เงินปันผลจากสหกรณ์ ออมทรัพย์

4. ปัจจัยภายในตัวบุคคลได้แก่ความคาดหวังในประโยชน์ส่วนรวมความรู้สึกร่วมใจ ไม่กล้าปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนหรือความรู้สึกว่าเป็นพันธะที่ต้องเข้าร่วมเพื่อให้เกิดความสามัคคี

อนุภาพ ธีรลาภ (2528, หน้า 25-26) เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ความเกรงใจผู้มีสถานภาพที่สูงกว่า ความต้องการเป็นกลุ่มเป็นพวก ความเชื่อในตัวผู้นำ ความใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ การคำนึงถึงผลประโยชน์ตอบแทนการยอมรับแบบอย่าง ความไม่พอใจต่อสภาพแวดล้อม การยอมรับในอำนาจรัฐ และฐานะทางเศรษฐกิจ

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

เครตัน (Creighton, 2001, pp.7-10 อ้างใน วิทยา บุญยะเวชชีวิน, 2543, หน้า 7) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังต่อไปนี้

1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ

กระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนช่วยให้เกิดความกระจ่างในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ ได้อยู่เสมอสาธารณชนสามารถที่จะผลักดันให้เกิดการทบทวนข้อสันนิษฐานที่ปิดบังไม่ให้มองเห็นทางออกที่มีประสิทธิภาพที่สุด บ่อยครั้งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดการพิจารณาถึงทางเลือกใหม่แทนวิธีการที่ได้เคยใช้กันมาในอดีต สาธารณชนมักจะมีข้อมูลที่สำคัญซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างในการที่จะไปสู่การตัดสินใจ ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างโครงการที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ

2. กระบวนการหรือโครงการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบมักจะสิ้นเปลืองและเสียเวลา แต่ในทางปฏิบัติแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตั้งแต่ต้นสามารถที่จะลดความล่าช้าและลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้ การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งอาจจะคว่ำสิ้นเปลืองและเสียเวลากว่าที่จะตัดสินใจได้ แต่ว่าเมื่อตัดสินใจแล้วและนำไปสู่การปฏิบัติอาจเป็นวิธีการที่ประหยัดกว่าด้วยซ้ำ

3. การสร้างฉันทามติ

การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างข้อตกลงที่มั่นคงและยืนยาวและการยอมรับระหว่างกลุ่มซึ่งอาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันคนละทาง การมีส่วนร่วมนี้ยังก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคู่กรณี ลดความขัดแย้งทางการเมืองและสร้างให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4. การเพิ่มความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้คนเรามีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้นและครั้งหนึ่งเมื่อได้ร่วมตัดสินใจแล้วเราก็มองต้องการที่จะเห็นสิ่งนั้นนำไปปฏิบัติได้ ไม่เพียงแต่จะมีความสนับสนุนทางการเมืองต่อการนำไปปฏิบัติ แต่กลุ่มและปัจเจกชนอาจจะรู้สึกกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

5. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า “กรณีร้ายแรงที่สุด”

บางครั้งเมื่อความขัดแย้งนำไปสู่ความขมขื่นและการเป็นปรปักษ์ มันจะยากยิ่งขึ้นในการที่จะแก้ประเด้นั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดโอกาสที่คู่กรณีจะแสดงความต้องการของกลุ่มเขา และความห่วงกังวลที่ปราศจากความรู้สึกที่เป็นปรปักษ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงที่อาจจะเป็นไปได้ อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ใช่ยาวิเศษ มันไม่อาจที่จะลดหรือกำจัดความขัดแย้งในทุก ๆ กรณีได้

6. การดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม

วิธีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรม และการดำรงอยู่ของความชอบธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการตัดสินใจก่อให้เกิดความขัดแย้งก็จะต้องใช้กระบวนการตัดสินใจซึ่งโปร่งใสและ

นำเชื่อถือต่อสาธารณชนและซึ่งให้สาธารณชนมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนยังก่อให้เกิดความเข้าใจถึงเหตุผลที่นำไปสู่การตัดสินใจนั้น ๆ

7. การคาดคะเนความห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน

ในขณะที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นทำงานกับสาธารณชนในโครงการมีส่วนร่วมของประชาชน เขาจะค่อยๆ เพิ่มความรู้ที่ไวต่อความห่วงกังวลของสาธารณชนและต่อที่ว่าสาธารณชนมองการปฏิบัติงานขององค์กรส่วนท้องถิ่นอย่างไร บ่อยครั้งที่ทัศนคติเหล่านี้ได้นำมาพูดคุยกันภายในเพื่อที่ว่าเจ้าหน้าที่จะได้เกิดความตระหนักถึงการตอบสนองของสาธารณชนที่เป็นไปได้ต่อกระบวนการและการตัดสินใจต่าง ๆ ถึงแม้ว่าประเด็นนั้นอาจจะไม่ใหญ่โตมากนักที่จะต้องทำโครงการการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นทางการ

8. การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน

ประโยชน์อันสำคัญอย่างยิ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนคือการให้การศึกษาต่อสาธารณชนที่ดีขึ้นกว่าผู้มีส่วนร่วมไม่เพียงแต่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาแต่เขายังได้เรียนรู้ว่ากระบวนการตัดสินใจโดยองค์กรส่วนท้องถิ่นของเขาควรจะเป็นอย่างไร และทำไมจึงต้องตัดสินใจดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นเวทีการฝึกที่มีประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่นในอนาคตอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544 (2540) เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นพร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ในปีแรกของแผนฯ ประเทศไทยต้องประสบวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรุนแรง และส่งผลกระทบต่อคน

และสังคมเป็นอย่างมาก จึงต้องเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพมั่นคง และลดผลกระทบจากวิกฤตที่ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานและความยากจนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 (2544) ได้ัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ผลการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 สรุปได้ว่าประสบความสำเร็จที่น่าพอใจ เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจปรับตัวสู่ความมั่นคง ความยากจนลดลง ขณะเดียวกันระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นมาก อันเนื่องมาจากการดำเนินการเสริมสร้างสุขภาพอนามัยการมีหลักประกันสุขภาพที่มีการปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยครอบคลุมคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการลดลงของปัญหาอาชญากรรม

ในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554 (2550) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยยังคงัญเชิญ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 และให้ความสำคัญต่อการรวมพลังสังคมจากทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 2555-2559 (2555) มีความต่อเนื่องจากแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8-10 โดยยังคงยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ แต่ประยุกต์ใช้แนวคิด และสร้างความมั่นใจว่าการพัฒนาจะเป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับคนไทย จำเป็นต้องพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอกประเทศอย่างรอบด้านและวางจุดยืนในการพัฒนาระยะยาว ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จึงต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ และเสริมรากฐานของประเทศด้านต่าง ๆ ให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างโอกาสให้ประเทศสามารถเจริญก้าวหน้าต่อไปประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม

1.1 การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง

1.2 การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิพึงมีพึงได้ เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจกและสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดสินใจในการพัฒนาประเทศ

1.3 การเสริมสร้างพลังให้ทุกคนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและสร้างการมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี

1.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้แน่นแฟ้นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

2.1 การส่งเสริมคนไทยให้มีการเกิดที่มีคุณภาพ มีการกระจายที่สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

2.2 พัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.4 เสริมสร้างค่านิยมที่ดีและวัฒนธรรมไทยที่ดี

3. ยุทธศาสตร์การสร้างความสมดุลและมั่นคงของอาหารและพลังงาน

4. ยุทธศาสตร์การสร้างความแข็งแกร่งทางความรู้และการสร้างปัจจัยแวดล้อม

5. ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค

6. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

มาตรา 5 ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรา 34 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

มาตรา 40 บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

6. เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างเป็นธรรม และบุคคลที่ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในคดีที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางเพศ

มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน

ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 52 เด็กและเยาวชน มีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกายจิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปราศจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว

การแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็กเยาวชนและบุคคลในครอบครัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะของครอบครัวหรือประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น

เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

1. คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา ปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบัน ครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

2. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืนของประชาชนรวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้หน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูล ผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

6. ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรา 87 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจ รัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น

4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่

5. ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542)

มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

ข้อ 9 การจัดการศึกษา

ข้อ 10 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ

ผู้ด้อยโอกาส

ข้อ 14 การส่งเสริมกีฬา

ข้อ 15 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ข้อ 16 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น ฯลฯ

มาตรา 17 ภายใต้อำนาจของมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

ข้อ 6 การจัดการศึกษา

ข้อ 7 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ข้อ 8 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ 18 การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

ข้อ 27 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 23 ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ชนบทธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

มาตรา 25 ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

1. ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน
2. ละทิ้งเด็กไว้ใน สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม
3. จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
4. ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก
5. ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

มาตรา 26 ภายใต้อำนาจของบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

1. กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
2. จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
3. บังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร หรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดังต่อการกระทำความผิด
4. โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีโชติญาติของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว
5. บังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำความผิด หรือกระทำด้วยประการใด อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก
6. ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก

7. บังคับ ชูเชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก

8. ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

9. บังคับ ชูเชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะเข้าไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด

10. จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 (2551) ได้กำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์เด็กและเยาวชนอำเภอ และสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้ การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งให้องค์กรเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อ 14 เมษายน 2551 ตามนัยมาตรา 8 กำหนดว่า ให้สำนักงานหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ร่วมมือ ส่งเสริม และประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงหลักการและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสังคมในท้องถิ่นด้วย และมาตรา 9 กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครและสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบนโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ. 2545-2554 เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2545 ด้วยการประกาศนโยบายระดับชาติ (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ, 2550) ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทหลักในการอบรมเลี้ยงดูเยาวชนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่

2. สนับสนุนให้องค์กรสำคัญอื่น ๆ ของสังคม เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันวิชาชีพ สถาบันการเมืองการปกครองทุกระดับ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การภาคเอกชน และสถาบันสื่อมวลชนมีบทบาทและประสานความร่วมมืออย่างจริงจัง และต่อเนื่องในกระบวนการพัฒนาและในการเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตของเยาวชนอย่างสร้างสรรค์

3. สนับสนุนให้ผู้บริการแก่เยาวชน ทั้งภาครัฐและภาคนอกภาครัฐได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพไม่เลือกปฏิบัติ ทำงานอย่างโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

4. สนับสนุนการออกกฎหมายและการบังคับใช้ให้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเยาวชน

5. สนับสนุนให้มีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเยาวชน โดยมีดัชนีชี้วัดอย่างเป็นระบบ

6. ส่งเสริมให้เยาวชนในแต่ละวัย ได้รับการบริการตามสิทธิและความต้องการพื้นฐานตามมาตรฐาน สากลทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ

7. สนับสนุนให้เยาวชนรู้จักการวิเคราะห์ข้อมูล มีความคิด ความรับผิดชอบ และกล้าตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล คุณธรรม จริยธรรม ในกระบวนการปรับตัวให้เข้าสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

8. สนับสนุนให้เยาวชนสามารถใช้ความรู้ด้านวิทยาการสมัยใหม่ บนพื้นฐานภูมิปัญญา หลักธรรมทางศาสนา และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

9. สนับสนุนให้เยาวชนแต่ละวัย มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสังคมอย่างสร้างสรรค์ในกิจการของชุมชนและการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างประเทศโดยให้คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ มีหน้าที่ดูแลและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวนโยบายนี้ เพื่อบังเกิดผลต่อการพัฒนาเยาวชนที่ครอบคลุมทุกช่วงอายุและทุกพื้นที่

เยาวชนเป็นอนาคตของชาติ กล่าวคือ เยาวชนเป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและความอยู่รอดของชาติ เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในอนาคตรุ่นต่อรุ่นเป็นวัฏจักรซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่จะมีชีวิตอยู่ในช่วงที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนสั่งสมความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ก่อนที่จะก้าวสู่วัยผู้ใหญ่เต็มตัว โดยการที่จะให้เยาวชนเจริญเติบโต และก้าวเข้ามาสู่สถานะของการเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศอย่างสมบูรณ์นั้น จึงต้องสร้างเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความกล้าหาญในเรื่องที่ถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม และที่สำคัญ ต้องสามารถเป็นตัวแทนที่จะนำพาประเทศให้ยืนหยัดบนเวทีโลกในสังคมได้โดยยึดหลักการที่เข้าร่วม (Participation) ของทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะสถาบัน

ครอบครัว ร่วมดำเนินการและยึดเยาวชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ด้วยหลัก 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมศักยภาพของเยาวชน (Promotion) โดยการเพิ่มโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออก ซึ่งความรู้ความสามารถของตนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้เยาวชนได้มีเวทีแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ในลักษณะที่มีความหลากหลายของกิจกรรม เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ ฯลฯ ตลอดจนการส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการพัฒนาตนเองและสังคมอย่างมีระบบในทุกขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผิดชอบผลการปฏิบัติอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงเพศและวัยเป็นสำคัญ
2. การปกป้องคุ้มครอง (Protection) เยาวชนให้มีความอบอุ่นและปลอดภัยจากปัจจัยเสี่ยงทั้งหลาย เพื่อให้เยาวชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข เป็นพื้นฐานในการได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
3. การป้องกันขัดขวาง (Prevention) สิ่งแวดล้อมที่เป็นโทษ หรือ “มลพิษทางสังคม” โดยภาครัฐควรสร้างมาตรการต่าง ๆ ขึ้นมาอย่างเร่งด่วนและเป็นแกนหลักในการระดมทุกภาคส่วนร่วมดำเนินการ
4. การจัดบริการช่วยเหลือ (Provision) ให้เยาวชนได้รับการพัฒนาด้วยการเสริมให้สถาบันที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับเยาวชนทุกระดับมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและพัฒนาเยาวชนโดยการฝึกอบรมระเบียบวินัย และทักษะชีวิตเป็นต้น

ถ้าเรามองสังคมไทยที่ล้อมรอบตัวเด็กอุปมาอุปไมย (Metaphor) เสมือนหัวหอมใหญ่ที่เป็นชั้น ๆ ห่อหุ้มตัวคนของเด็กไทยที่อยู่ข้างในสุด เราจะพบว่าเด็กไทยของเรา กำลังถูกสร้างและหล่อหลอมให้เขาสู่เส้นทางที่เสี่ยงและอันตรายอย่างยิ่ง บนเส้นเลือดใหญ่ของการผลิตคนไทยพันธุ์ใหม่ ยุคทุนนิยม โลกาภิวัตน์ วัตถุนิยม เพศเสรี ยาเสพติด กำลังกลายเป็นวิถีชีวิตพื้นฐานของ เด็กไทย เข้าไปทุกที เส้นทางความเป็นยูวอาชญากรง่าย และหลากหลายขึ้นมีเชื่อมโยงกันในหลายมิติที่มีอยู่ในเด็กแต่ละคน เพื่อให้เห็นสังคมไทยที่ซับซ้อนและล้อมรอบตัวเด็กว่ามีองค์ประกอบ อะไรบ้างที่เป็นสาเหตุสำคัญที่เป็นแหล่งสร้าง (Reproduction) เด็กไทยใกล้เป็นโจรมากขึ้น มีดังต่อไปนี้

1. วัตถุนิยม นับเนื่องติดต่อกันมากกว่า 30 ปีเศษที่เราส่งเสริมให้คนไทยเป็นผู้บริโภค นิยมการใช้จ่ายสิ่งของ การยึดติดสินค้านำราคาแพงมีเยื่อ ค่านิยมวัตถุนิยมค่าฐานะทางสังคมและชนชั้นจากราคาและมูลค่าสิ่งของที่ใช้วัตถุนิยมเป็นเส้นเลือดใหญ่ของเด็กและเยาวชนที่ยึดติดจนกลายเป็น ส่วนสำคัญที่สุดในการดำเนินชีวิต
2. ยาเสพติด ในสังคมไทยการระบาดของยาบ้า ยาเลฟ ยาอี เกิดขึ้นมา 7-8 ปีแล้ว และระบาด เข้าสู่ชุมชน บ้าน และ โรงเรียนแบบทะลักปีละไม่น้อยกว่า 700-800 ล้านเม็ด ในกลุ่มเด็กอายุ

ตั้งแต่ 7-20 ปี มีเด็กและเยาวชนไทย 2-3 ล้านคนที่อยู่ในขบวนการค้ายาเสพติดและจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งในบทบาทเหยื่อ เครื่องมือ ระบบตลาด และการฟืนผิดของผู้ค้ารายใหญ่ สังคมไทยจะอ่อนแอและจะไม่มีความมั่นคงของประเทศ นี่คือการย่นตราที่หนักกลัวที่สุดของสังคมไทยขณะนี้

3. เพศเสรี ในเด็กวัยมัธยมศึกษาตอนต้นอายุระหว่าง 13-16 ปี สังคมที่มีคู่รัก มีเพศสัมพันธ์ เปลี่ยนคู่นอน ขาบริการทางเพศแบบแอบแฝงปนสนุกกำลังระบาดหนักในสังคมวัยรุ่นเด็กชายหญิง เด็กเรียนรู้จากสื่อลามก หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น อินเทอร์เน็ตคาเฟ่ ชัดที่ขายกันเกลื่อนเมืองและราคาถูก และยังเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตภาพโป๊เปลือยได้ตลอดเวลา เด็กดูไปทดลองไปแลกเปลี่ยนประสบการณ์จนเป็นค่านิยมใหม่ ถ้าใครไม่เคยดูหนังเช็กส์ ไม่ทดลองมีเพศสัมพันธ์ จะเข้าสังคมสมัยใหม่ในกลุ่มเพื่อน ไม่ได้เลย

4. ความรุนแรงในพฤติกรรมและอารมณ์ เนื่องจากเด็กตั้งสมความรุนแรงมาจากครอบครัวยุคที่มีพ่อในฐานะอำนาจนิยม และโรงเรียนในบทบาทการแข่งขัน การสอบ ความเครียดกังวลที่ได้รับจากระบบหลักสูตรการศึกษา การรับซ้ำจากสื่อโฆษณาที่แฝงเรื่อง การใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญห ความแปลกที่มากับความคิดแบบหลุดโลก เรื่องเพศที่รับรู้ ล้วนสะท้อนการทุจริต การใช้กำลัง ความผิดในการในอารมณ์ ในทางตรงกันข้ามเด็กไทยจำนวนหนึ่ง เปรียบบางสู่โลกแห่งการพ่ายแพ้ไม่ได้ ผิดหวังรุนแรง ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผลซึ่งเด็กไทยที่อ่อนแอเปรียบบางสู่ชีวิต ไม่ได้และอาจจบลงด้วยการฆ่าตัวตายมากขึ้น

5. อินเทอร์เน็ต ช่องว่างระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ในโลกสมัยเก่ากับเด็กไทยพันธุ์ใหม่ โลกยุคสารสนเทศจะมากขึ้นตามลำดับ อินเทอร์เน็ตจะเป็นห้องสมุดโลกที่เด็กเรียนรู้ และรับข่าวสารมากมายได้ตลอดเวลา อินเทอร์เน็ตจะเป็นดาบสองคมเด็กจะใช้ประโยชน์กับการศึกษา ในขณะที่ ที่มีพ่อแม่อยู่ด้วยประมาณร้อยละ 20 นอกจากนั้น เด็กจะใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็น Sex Web Cam, Sex Chat, SexPhone, การส่ง E-mail การดูภาพโป๊ลามกอนาจารที่มีกว่าหมื่นเว็บไซต์

ในเบื้องต้นขององค์กรร่วมสังคมไทยมีขนาดชั้น 5-6 องค์กรที่รายล้อมหล่อหลอมผลิต และสร้างเด็กไทยให้เติบโตขึ้นกับสังคมที่เสี่ยงและอันตรายยิ่ง การเพิ่มขึ้นและองค์กรประกอบจะมากขึ้น หนาขึ้น และยังเร่งให้เด็กหลุดรอดจากปัญหาต่าง ๆ ได้ยากขึ้นตามลำดับ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นพนันบอลซึ่งมีอยู่มากมายเกลื่อนกลาดทั่วประเทศ การตั้งกลุ่มแก๊งกวนเมืองสร้างปัญหาในเขตเมืองใหญ่ ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล การขายบริการทางเพศแฝงในคราบ นักเรียน นิสิตนักศึกษา การนิยมคลังไคล่เลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตกและญี่ปุ่นมากขึ้น

ในทางตรงกันข้ามหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและล้อมรอบตัวเด็กล้วนแล้วแต่ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคุณภาพและคุณลักษณะของเด็กไทย ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัวที่

อยู่ ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ระบบการศึกษาโรงเรียนซึ่งเป็นแหล่งเตรียมเด็กในหน้าที่ที่พึงประสงค์ชุมชนที่รายล้อมโอบอุ้มเด็ก ศาสนา และระบบคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ไทย สื่อมวลชนที่มีความเป็นพลวัตรสูง ระบบการเมืองที่สามารถกำหนดนโยบายลงสู่สังคมเด็กไทยอย่างง่ายดาย ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถปรับเปลี่ยนค่านิยมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นได้จากสื่อและการลงทุนอย่างทั่วถึงทุกหน่วยและทุกสถาบันที่กล่าวมาแล้วล้วนอยู่ในสภาพอ่อนแอบ้าง เชื่อมโยงกันไม่ได้บ้าง บูรณาการในเชิงความสัมพันธ์ไม่ลงตัว ต่างคนต่างทำแยกส่วนกันทำไป ตามบทบาทหน้าที่ที่มีอยู่ ไม่มีศักยภาพ (Empowerment) ในองค์กรรวมของทุนทางสังคมมากนัก สิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เด็กจำนวนไม่น้อยถึงร้อยละ 25-30 จึงอยู่ในภาวะของการสูญเสียอนาคตเสี่ยงต่อเส้นทางเข้าสู่การเป็นขูดอาชญากร การดำเนินชีวิตที่ปนเปื้อนหมกมุ่นอยู่กับยาเสพติด เพศเสรี ความรุนแรง และสื่อลามกอนาจารจนถอนตัวไม่ขึ้น เมื่อเด็กไทยเป็นผลผลิตที่มาจากสังคมในภาพรวมที่ล้วนเสี่ยงและอันตราย การกลับไปสู่การศึกษาในเชิงภาพซ้อน การวิเคราะห์เชื่อมต่อดังกล่าวให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น การกลับไปสู่ระบบครอบครัวขยายที่อบอุ่น การปฏิรูปการศึกษาที่เน้นคุณภาพชีวิต คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ชุมชนที่ฟื้นกลับมาเข้มแข็งอีกครั้ง ล้วนเป็นเรื่องที่ยากลำบากยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จุดเริ่มจึงต้องทบทวนในสถาบันครอบครัวเสียก่อน เพื่อให้เห็นถึงสถานการณ์และปัญหาในระดับล่างสุดของสังคมไทยอย่างแท้จริง

สรุปทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน สู่ความมั่นคง แข็งแรง ดี มีสุข และสร้างสรรค์
ยังบัลท์ (Youth Build, 2550)

การมีความมั่นคงทางครอบครัวและจิตใจ

แนวทาง

1. ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในครอบครัวให้เกิดความรัก ความเข้าใจกัน การให้อิสรภาพ และเห็นความสำคัญของคนในครอบครัว
2. ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้เรื่องการวางแผนครอบครัวและการเตรียมความพร้อมก่อนการมีครอบครัว
3. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ รายได้ ของครอบครัวให้มั่นคง และการใช้ชีวิตแบบพอเพียง
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว การเป็นแบบอย่างที่ดี และการใช้เวลาแก่ครอบครัว
5. ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครือข่ายครอบครัวในชุมชนและเครือข่ายคนทำงานด้านเด็กและครอบครัวทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่และส่งเสริมให้เกิดศูนย์พัฒนาครอบครัวระดับตำบลในการพัฒนาเด็กและเยาวชนและเชื่อมโยงองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีการบูรณาการทำงาน การกำหนดนโยบายและงบประมาณ ไปสู่การสนับสนุนในการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว

7. ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กและเยาวชนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

8. มีกลไกสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้การทำงานด้านเด็กและเยาวชนให้เข้มแข็ง และยั่งยืนในพื้นที่ทั้งในระดับตำบล จังหวัด และสนับสนุนผลักดันให้เกิดธรรมนูญครอบครัว ให้เกิด กองทุนที่เกิดจากการสนับสนุนของ อปท. ชุมชนและภาครัฐ

9. ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นและ สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรเด็กและเยาวชนในชุมชน

10. ส่งเสริมสนับสนุนการนำคุณธรรมจริยธรรมตามหลักศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสู่การดำรงชีวิตในครอบครัว

11. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กพิเศษให้เหมาะสมตามพัฒนาการ

12. สนับสนุนงบประมาณส่งเสริมการศึกษาเด็กด้อยโอกาสอย่างต่อเนื่อง กิจกรรม

1. กิจกรรมครอบครัวเข้มแข็ง

2. กิจกรรมสานสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น ทานข้าวร่วมกัน

3. จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

4. จัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษาครอบครัวที่มีปัญหาในชุมชน เน้นกระบวนการแก้ไขปัญหา โดยใช้คนในครอบครัว หรือชุมชนก่อน

5. โครงการพัฒนาสุขภาพจิตของครอบครัว พ่อ แม่ ลูกคู่ครอบครัวผาสุก

6. โครงการคุ้มครองและห่วงใยเด็ก อายุ (0-17 ปี)

7. โครงการjungลูกjungหลานเข้าวัด โบสถ์ มัสยิด

8. โครงการกีฬาสัมพันธ์ในครอบครัว

9. โครงการครอบครัวไทยห่างไกลยาเสพติด

10. โครงการเครือข่ายครอบครัวไทยเสริมสร้างสายใยรัก

11. ค่ายครอบครัวสำนึกรักภูมิปัญญาท้องถิ่น

12. ค่ายทักษะชีวิตเยาวชนสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

13. จัดตั้งศูนย์สามวัยในชุมชน

14. โครงการหันหลังแด่ลูก

15. โครงการใกล้กันอีกนิคนะพ่อ

16. กิจกรรมการอบรม พ่อ แม่ ลูก ตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น

17. Rally ครอบครัวหาสนุก (โดยไม่มีค่าใช้จ่าย)
 18. กิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว
 19. กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ รายได้ การออม โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง
 20. กำหนดวันครอบครัวให้เป็นนโยบายระดับชาติ นำไปสู่ปฏิบัติการระดับพื้นที่และโดยภาครัฐต้องให้การสนับสนุนงบประมาณ เปิดพื้นที่และมีเวทีในการทำกิจกรรม เช่น โครงการเรารักวันอาทิตย์ (We Love Sunday)
 21. กำหนดหลักสูตร โดยให้มีการจัดกิจกรรมครอบครัวร่วมในหลักสูตรการเรียนการสอน
 22. อบรมทางด้านศีลธรรมให้เด็กมีศีลธรรม มีจิตสำนึกที่ดีในจิตใจ รู้พระคุณของบุพการี มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง
 23. มีการกำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่น การทำธรรมเนียมครอบครัว
 24. สนับสนุนพ่อแม่ในการให้กำลังใจและชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อปลูกฝังในจิตให้เขาได้รู้สึกดี ๆ ในการมีส่วนร่วมในครอบครัว
 25. จัดตั้งอาสาสมัครเฝ้าระวังปัญหาในชุมชนร่วมกับสถานพินิจ หรือร่วมกับองค์กรอื่น ๆ
- การมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่แข็งแรง**
- แนวทาง**
1. ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้ด้านสาธารณสุข ด้านโภชนาการ และพฤติกรรม การบริโภคให้เหมาะสมกับวัย
 2. ส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักศาสนา มีคุณธรรมจริยธรรม มองโลกในแง่ดี ยอมรับการแพ้ชนะ
 3. ส่งเสริมพัฒนาสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและพื้นที่สร้างสรรค์ที่สร้างเสริม สุขภาพกาย สุขภาพจิต
 4. ส่งเสริมสนับสนุนความรู้ด้านการพัฒนาการเด็กตามช่วงวัย ด้านอนามัยเจริญพันธุ์ สุขภาวะทางเพศ ด้านกีฬานันทนาการ และยาเสพติด
 5. ส่งเสริมพัฒนา IQ, EQ สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้แก่เด็กและเยาวชน
 6. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสุขภาพและพัฒนาระบบสาธารณสุขให้เด็กและเยาวชน สามารถเข้าถึงและได้รับบริการที่ดี
 7. ส่งเสริมให้เด็กได้รับความปลอดภัยอย่างเหมาะสมตามวัย
 8. ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของครอบครัว ชุมชนในการสร้างเสริมสุขภาพของเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม

กิจกรรม

1. กิจกรรมสุขบัญญัติ
2. กิจกรรมด้านภัยยาเสพติด โดยมีการแสดงดนตรี กีฬา ศิลปะ การทำอาหารในพื้นที่
โดยเน้นการจัดกิจกรรมและมีพื้นที่แสดงผลงานของเด็กและเยาวชน
3. โครงการอาหารปลอดภัย ออกกำลังกายถูกต้อง สุขภาพจิตที่ดี
4. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านสาธารณสุข (อสม. อสม.น้อย อย.น้อย)
5. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม เช่น โครงการชุมชนสะอาด โครงการหน้าบ้าน
น่ามอง
6. กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม ปลุกจิตสำนึกที่ดี ฝึกสมาธิ/ คิววิเคราะห์
7. กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ การแข่งขันกีฬภายในชุมชน การออกกำลังกายตอน
เช้าของโรงเรียน กีฬาสัมพันธ์จังหวัด
8. รมรณรงค์การบริโภคอาหารให้ครบ 5 หมู่
9. กิจกรรมนิทานก่อนนอนให้กับเด็กอนุบาล
10. โรงพยาบาลแห่งรอยยิ้ม (สะอาด, บริการดี, ให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพ)
11. คลินิกให้คำปรึกษาผู้มีปัญหาครอบครัวหรือสุขภาพ
12. จัดค่ายพัฒนาศักยภาพค่ายกลางวัน เน้นนันทนาการ กระบวนการอยู่ร่วมกันให้เกิด
ความสนุกสนาน
13. กิจกรรมการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการตรวจปีละ 2 ครั้ง
และมีผลการตรวจส่งให้กับทางบ้าน/ โรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการแก้ไขร่วมกันทั้งทางบ้าน/
โรงเรียน
14. กิจกรรมละคร/ ศิลปะ/ ดนตรี/ สนับสนุนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย
15. สวดมนต์ทั้งครอบครัว (ร่วมกันทั้งหมู่บ้าน) ใช้กิจกรรมทางศาสนาสร้างการมีส่วนร่วม
ในครอบครัว

การเป็นคนดี

แนวทาง

1. ส่งเสริมการนำหลักศาสนาไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตของครอบครัว ชุมชน สังคม
ยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม คิดดี พุทธิ ทำดี จิตสำนึกดี มีความกตัญญูทดแทน
2. ส่งเสริมการสร้างต้นแบบคนดี ครอบครัวดี นักการเมืองที่ดี และเชิดชู คนดีในชุมชน
3. สร้างพื้นที่การเรียนรู้เพื่อเก็บอนุสรณ์ความดีของบุคคลในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดต้นแบบ
และสำนึกความดี ในตัวเด็กและเยาวชน

4. ส่งเสริมพัฒนาการสร้างเครือข่ายคนดีและมีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บูรณาการขององค์กรหน่วยงานในชุมชน

5. ส่งเสริมพัฒนาสื่อในการสร้างจิตสำนึกและธรรมจรรยาบรรณเป็นคนดี และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่

6. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กและเยาวชน

7. ปลุกฝังการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย

8. ส่งเสริมและให้โอกาสบุคคลที่เคยดำเนินชีวิตผิดพลาดได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

9. ส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตอาสาและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเด็กและเยาวชนจิตอาสา

กิจกรรม

1. ทดสอบความดี

2. ค่าตอบแทนเยาวชนวัยใส ห่างไกลความรุนแรง

3. โครงการเด็กและเยาวชน “คนรักดี”

4. โครงการครอบครัวเศรษฐกิจพอเพียง

5. โครงการเชิดชูเกียรติผู้ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม

6. โครงการต้นกล้าผู้นำ ต้นกล้าอาชีพ และต้นกล้าประชาธิปไตย

7. ค่าคุณธรรมนำไทย น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง หลีกเลียงอบาฆมุข

8. โครงการเยาวชนเฝ้ารักปกป้องสถาบัน

9. กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม เรียนศาสนาวันอาทิตย์ การเข้าวัดฟังธรรม

การบวชภาคฤดูร้อน ฯลฯ

10. โครงการเกี่ยวกับการให้กับสังคมหรือจิตอาสา เช่น โครงการ มิราเคิลออฟไลฟ์

ค่ายอาสาพัฒนาชุมชน บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ การช่วยเหลือจัดกิจกรรมแก่เด็กกำพร้า พลพรรครักความดี

11. กิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

12. กิจกรรม 11 ดี 11 เก่ง การแข่งขันโครงการความดี

13. การเปิดเวทีสำหรับให้เด็กและเยาวชนแสดงออก และการมอบรางวัลสำหรับคนทำ

ความดี

14. ค่ายฝึกระเบียบวินัย

15. โครงการสมุดบันทึกความดี

16. กิจกรรมอบรมเจ้าหน้าที่พัฒนาทักษะศักยภาพในการเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน

17. กระตุ้น/ ปลุกจิตสำนึกให้รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองและสังคมมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยเริ่มจากครอบครัวก่อน

18. ผลิตสื่อเกี่ยวกับหน้าที่เด็กดี 10 ประการ

19. ส่งเสริมการทำกิจกรรมการทำความดีที่แตกต่าง ในทุกระดับ เช่น ครอบครัว ชุมชน ฯลฯ

การเป็นคนมีความสุข

แนวทาง

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีความมั่นคงทางครอบครัวและจิตใจมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่แข็งแรงและเป็นคนดี

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้คิดดี ทำดี มองโลกในแง่ดี รู้จักการให้ เสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์

3. ส่งเสริมให้ครอบครัวมีอาชีพ มีรายได้ที่ดี และส่งเสริมแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

4. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการความเครียด และนันทนาการ การออกกำลังกาย

5. ส่งเสริมการนำหลักศาสนาและปรัชญามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

6. ส่งเสริมและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ดี

7. สนับสนุนการยึดถือการอยู่ร่วมกันในสังคม

8. ส่งเสริมพัฒนา EQ, MQ ให้เด็กรู้จักปรับตัวเข้าสู่สังคม สิ่งแวดล้อมและผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

9. ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรมตามความถนัดความต้องการตามความเหมาะสม

10. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ครอบครัว ชุมชน ในการนิยามความสุข โดยอาศัยหลักศาสนาเป็นตัวกำกับและอยู่บนฐานของการรู้จักตัวเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยเป็นนิยามความสุขที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของเด็กและเยาวชนในแต่ละช่วงวัย

11. เสริมสร้างกลไกสนับสนุนการทำกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การสร้างทัศนคติเชิงบวก และครอบคลุม การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย การมีพื้นที่ปฏิบัติการ การมีพื้นที่เรียนรู้ และการสื่อสารทางสังคม

กิจกรรม

1. การพัฒนา EQ-IQ
2. ค่ายสานสัมพันธ์เยาวชน
3. กิจกรรมทัศนศึกษา
4. กิจกรรมจิตอาสาการเป็นผู้ให้ เช่น การบริจาคโลหิต มอบของขวัญแก่ผู้สูงอายุ
5. โครงการสานสัมพันธ์สามวัย
6. โครงการตลาดนัดเยาวชนคนสร้างสรรค์
7. โครงการ “คนดีศรีชุมชน/ ตำบล”
8. โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจครัวเรือน การสร้างรายได้ให้กับครอบครัว
9. กิจกรรมดนตรี กีฬา ศิลปะเพื่อชุมชนมีสุข
10. โครงการชุมชน/ ครอบครัวสร้างสุข
11. โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
12. โครงการสืบสานและประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
13. การเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออกตามความสามารถ

ความต้องการอย่างเหมาะสม

14. กิจกรรมค่ายกีฬาและนันทนาการ
15. กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตามหลักศาสนา
16. กิจกรรมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนกับหน่วยงานต่าง ๆ
17. จัดกิจกรรมส่งเสริม MQ ให้แก่เด็กและเยาวชน
18. จัดกิจกรรมที่สร้างกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ในแง่บวก

การเป็นคนสร้างสรรค์

แนวทาง

1. ส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผล การใช้จินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดนอกกรอบ และมีความมั่นใจในตนเอง
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีพื้นที่และโอกาสในการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์เต็มศักยภาพและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ทั้งกระบวนการ
3. ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน ศูนย์สนับสนุนการสร้างสรรค์ ศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัย สำหรับ เด็กและเยาวชน ศูนย์ก้าวไกลลงแบบสร้างสรรค์ ศูนย์ขยายโอกาสสำหรับเด็กที่มีและส่งเสริมการศึกษาวิถีชีวิตชุมชนศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

4. ส่งเสริมเด็กและเยาวชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา

5. ส่งเสริมประชาธิปไตยในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน

6. ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำเด็กและเยาวชนในการเป็นแกนนำเยาวชนสร้างสรรค์

7. ส่งเสริมสนับสนุนให้การยอมรับ ความคิด การทำ การแสดงออก ของเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม

8. สนับสนุนส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน สังคมในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

9. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทางเลือกสำหรับเด็กและเยาวชน

กิจกรรม

1. เปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ ศึกษาดูงานจากพื้นที่ต้นแบบหรือสถานที่สำคัญต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่เด็ก และเยาวชน

2. โครงการประกวดความสามารถทางด้านดนตรีและมีการแข่งขันกีฬา

3. โครงการเสียงตามสายสำหรับเด็กและเยาวชน (นักข่าวน้อย/ DJ. น้อย)

4. โครงการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ (รู้เท่าทันสื่อ)

5. ประกวดนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยเด็กและเยาวชน

6. ขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ชุมชน/ ตำบล/ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและศูนย์

ICT

7. โครงการเครือข่ายเยาวชนรัฐกิจสิ่งแวดล้อม รัฐกิจพลังงาน

8. โครงการมัลติเทคน้อย

9. โครงการเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย

10. โครงการบัณฑิตคืนถิ่น

11. โครงการสื่อสารอย่างเข้าใจสร้างสายใยแห่งครอบครัว

12. โครงการเยาวชนคนสร้างสรรค์ มีการประกวดการออกแบบนวัตกรรมใหม่ ๆ จาก

ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

13. โครงการการเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ ให้เด็กและเยาวชนมีพื้นที่แสดงความสามารถ

14. การจัดอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ชีวิตในสังคม

15. โครงการจิตอาสาการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสังคมในแบบของกิจกรรมที่จัดทำทั่วไป

เช่น โครงการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

16. กิจกรรมถนนเด็กเดิน/ ลานสร้างสรรค์ให้แก่เด็กและเยาวชน

17. จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

18. ส่งเสริมให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ

19. จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพให้เด็กและเยาวชน

20. โครงการวิทยาศาสตร์

แนวคิดในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน

สภาเด็กและเยาวชน เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเยาวชนที่มีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อปฏิบัติการกิจกรรมร่วมกันในการแสวงหาแนวทาง แก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นและร่วมกันจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม โดยที่แต่ละกลุ่มยังคงปฏิบัติการหลักของตนต่อไปอย่างไม่สูญเสียเอกลักษณ์และปรัชญาของกลุ่ม การเชื่อมโยงนี้จะอยู่ในรูปของการจัดองค์กรที่มีโครงสร้างของความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน

1. เพื่อให้มีองค์กรกลางของเด็กและเยาวชนในระดับจังหวัด ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเยาวชนในจังหวัด ประสานกลุ่มต่าง ๆ ภายในจังหวัด รวบรวมสังเคราะห์ปัญหาความต้องการในการพัฒนาและข้อเสนอในการพัฒนาเยาวชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเยาวชนที่มีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม เพื่อปฏิบัติการกิจกรรมร่วมกันในการแสวงหาแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมการเชื่อมโยงนี้จะอยู่ในรูปการจัดองค์กรที่มีโครงสร้างความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน ภายใต้ข้อบังคับซึ่งจัดทำด้วยความเห็นชอบของผู้แทนเยาวชนในจังหวัด

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองบ้านบึง

สภาพทั่วไป

ลักษณะที่ตั้ง

อาณาเขต เขตการปกครองมีพื้นที่ 5,012.50 ไร่ หรือ 8.02 ตารางกิโลเมตร

เขตการปกครอง

อาณาเขตทางทิศเหนือ	ติดต่อกับ หมู่ที่ 2, 3 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง
อาณาเขตทางทิศใต้	ติดต่อกับ หมู่ที่ 4, 5 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง
อาณาเขตทางทิศตะวันออก	ติดต่อกับ หมู่ที่ 1, 5 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง
อาณาเขตทางทิศตะวันตก	ติดต่อกับ หมู่ที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง

ประชากร

จำนวนหลังคาเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 7,979 บ้าน

ประชากรทั้งหมด 17,649 คน แบ่งเป็น ชาย 8,322 คน หญิง 9,327 คน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ถนน 194 สาย

สะพาน 20 แห่ง

สะพานลอยคนข้าม 2 แห่ง

สภาพทางเศรษฐกิจ

สถานีบริการน้ำมัน 7 แห่ง

ศูนย์การค้า/ ห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง

ตลาดสด 2 แห่ง

สถานธนาณูปถ 1 แห่ง

โรงแรม 2 แห่ง

ธนาคาร 9 แห่ง

สถานที่จำหน่ายอาหารตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข 169 แห่ง

ด้านสังคม

ชุมชน จำนวน 51 แห่ง

จำนวนบ้าน 7,979 แห่ง

จำนวนประชากรในชุมชน 17,649 แห่ง

ด้านศาสนา

ผู้นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 95 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ผู้นับถือศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 5 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ด้านวัฒนธรรม

1. งานประเพณีวันขึ้นปีใหม่ เดือนธันวาคม-มกราคม กิจกรรมโดยสังเขป ทำบุญตักบาตร, การแสดงดนตรี

2. งานประเพณีตรุษจีน กิจกรรมโดยสังเขป แห่รอบตลาด ทำพิธีเซ่นไหว้เทพยดาฟ้าดิน บรรพบุรุษ ขบวนแห่

3. งานกองข้าว เดือนมีนาคม กิจกรรมโดยสังเขป สวดมนต์เย็น พิธีกองข้าว

4. งานบุญบ้านบึงและประเพณีสงกรานต์และมหกรรมอาหารอร่อย เดือนเมษายน
กิจกรรมโดยสังเขป พิธีกองข้าวและจัดงานเทศกาลตรุษสงกรานต์ การแสดงดนตรี

5. งานแห่เทียนพรรษา เดือนกรกฎาคม กิจกรรมโดยสังเขป การประกวดขบวนแห่เทียน, การแสดงของนักเรียน

6. งานไหว้พระจันทร์ เดือนตุลาคม กิจกรรมโดยสังเขป การประกวดจัดตกแต่งโต๊ะไหว้พระจันทร์

7. งานประเพณีวิ่งควาย เดือนตุลาคม กิจกรรมโดยสังเขป การประกวดคนและควายสวยงาม, ตลกขบขัน การประกวดร้องเพลง และการละเล่นต่าง ๆ

8. งานประเพณีลอยกระทง เดือนพฤศจิกายน กิจกรรมโดยสังเขป การประกวดกระทงประเภทประดิษฐ์กระทงสด การประกวดร้องเพลง การแสดงของนักเรียน

ด้านกีฬา นันทนาการ/ พักผ่อน

สนามกีฬาเนกประสงค์	จำนวน	4	แห่ง
สนามฟุตบอล	จำนวน	2	แห่ง
สนามบาสเกตบอล	จำนวน	3	แห่ง
สนามตะกร้อ	จำนวน	2	แห่ง
สระว่ายน้ำ	จำนวน	1	แห่ง
ห้องสมุดประชาชน	จำนวน	1	แห่ง
สนามเด็กเล่น	จำนวน	16	แห่ง
สวนสาธารณะ	จำนวน	3	แห่ง

ด้านการศึกษา

ตารางที่ 1 ข้อมูลด้านการศึกษา

สังกัด	ท้องถิ่น	สปช.	สช.	กรมสามัญฯ	กรมอาชีวฯ	รวม
ศูนย์พัฒนาก่อนวัยเรียน						
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2					2
ระดับก่อนประถมศึกษา						
1. จำนวนโรงเรียน	1					1
2. จำนวนห้องเรียน	10					10
3. จำนวนนักเรียน	297					297
4. จำนวนครู-อาจารย์	10					10

ตารางที่ 1 ต่อ

สังกัด	ท้องถิ่น	สพช.	สช.	กรมสามัญ ฯ	กรมอาชีว ฯ	รวม
ระดับประถมศึกษา						
1. จำนวนโรงเรียน	1					1
2. จำนวนห้องเรียน	19					19
3. จำนวนนักเรียน	237					237
4. จำนวนครู-อาจารย์	22					22
ระดับมัธยมศึกษา						
1. จำนวนโรงเรียน	1					1
2. จำนวนห้องเรียน	3					3
3. จำนวนนักเรียน	120					120
4. จำนวนครู-อาจารย์	4					4
ระดับอาชีวศึกษา						
1. จำนวนโรงเรียน						
2. จำนวนห้องเรียน						
3. จำนวนนักเรียน						
4. จำนวนครู-อาจารย์						
รวม	1,227					1,227

ด้านการสาธารณสุข

โรงพยาบาลในเขตพื้นที่ (ถ้ามี)

เป็นของรัฐบาล จำนวน 1 แห่ง

ศูนย์แพทย์ชุมชนตำบลบ้านบึง จำนวน 1 แห่ง

คลินิกเอกชน จำนวน 9 แห่ง

อสม. จำนวน 180 คน

แหล่งน้ำ

1. ห้วยบึง

2. ห้วยควายเผือก

ขยะ

ปริมาณขยะ 20 ตัน/ วัน

รถยนต์ที่ใช้เก็บรวบรวม จำนวน 3 คัน

ที่ดินสำหรับกำจัดขยะโดยวิธีฝังกลบที่กำลังใช้ จำนวน 21 ไร่ (ชั้นแรกจากจำนวน 3 ชั้น)
สถานที่ตั้ง หมู่ 2 ตำบลหนองซาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

วิสัยทัศน์ “เทศบาลเมืองบ้านบึง”

“เทศบาลเมืองบ้านบึง เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง
วัฒนธรรมโดดเด่น มุ่งสู่ความเป็นเมืองกีฬา ดินแดนอาหารอร่อยและสังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

1. ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการของเทศบาลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
3. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น พร้อมส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
4. จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีให้
ยั่งยืนควบคู่กับวิถีชีวิตชุมชน
5. ปรับปรุงและพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และ โครงสร้างพื้นฐานให้
สามารถรองรับความเจริญเติบโตของเมือง

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ให้ประชาชนในเขตเทศบาลมีความสมบูรณ์ทั้งทาง
ร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา
 - 1.1 พัฒนาและส่งเสริมสุขภาพ อนามัยของประชาชน เสริมสร้างสุขภาวะของ
ประชาชนให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาระบบ
สุขภาพอย่างครบวงจร ตั้งแต่ป้องกัน-รักษา-เยียวยา-ฟื้นฟู มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน
 - 1.2 พัฒนาและส่งเสริมการศึกษาของเยาวชนและประชาชน พัฒนาคนให้มีความรู้
คู่คุณธรรม โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต
ด้วยการสร้างสถานที่เรียนรู้ที่ได้มาตรฐานให้มีโอกาสเรียนรู้ถึง 12 ปี ได้ทั้ง 100% และส่งเสริม
การเรียนรู้ในเรื่องวิชาชีพเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพในสังคมได้ มีสื่อการเรียนการสอนที่
ทันสมัย บุคลากรผู้ถ่ายทอดความรู้ที่มีทักษะและองค์ความรู้ นำคำสอนทางศาสนามาสอดแทรก
ในกิจกรรมเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรม ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการสืบสานและ
เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 1.3 ดูแลสวัสดิการผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม บุคคลที่มีอายุ
เกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ บุคคลที่ทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาสทาง

สังคม จะต้องได้รับการดูแลด้านสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก และ ความช่วยเหลือที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในสังคม

1.4 ส่งเสริมและฝึกอาชีพให้ประชาชนมีงานทำ สร้างกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนที่ว่างงานมีงานทำ และฝึกอาชีพให้ประชาชนที่ขาดทักษะ สามารถมีความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ เลี้ยงตนเองและครอบครัว

1.5 ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นศูนย์กลางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่น บูรณาการการทำงานของหน่วยที่เกี่ยวข้องเข้าไว้ด้วยกัน สร้างเครือข่ายประชาชนในการดูแลความปลอดภัยในชุมชนเน้นการป้องกันก่อนเกิดความเสียหาย

1.6 ดูแล ป้องกันและสร้างเครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด ปัญหาการมั่วสุมของเยาวชน เยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างเยาวชนให้มีคุณธรรมความคิดสร้างสรรค์ไม่มั่วสุมนำไปสู่ปัญหาเสพติดและความเสื่อมทางศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีของไทย โดยสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องมีกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และพัฒนาจิตใจให้เป็นคนมีคุณภาพของสังคม

2. พัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของท้องถิ่น

2.1 ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

พัฒนาความรู้ความเข้าใจ ชีดความสามารถและเพิ่มโอกาสของภาคประชาสังคมและชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาล โดยเฉพาะการพัฒนาบริการสาธารณะ การติดตามตรวจสอบและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการได้รับข้อมูลข่าวสารของประชาชนเพื่อการเข้ามามีส่วนร่วม

2.2 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเพิ่มศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง

ค้นหาภูมิปัญญาของชาวบ้าน นำมารวบรวมเพื่อเป็นคู่มือและเผยแพร่เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาวบ้านไปต่อยอดทางด้านเศรษฐกิจ สังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.3 สร้างกระบวนการและเครือข่ายของชุมชน ให้สามารถจัดการแก้ไขปัญหา

กิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชน อย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีกระบวนการเสริมสร้างความร่วมมือกันระหว่างชุมชนและเทศบาลเมืองบ้านบึง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาที่ประสานประโยชน์และความต้องการของทุกฝ่าย

3. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาล

3.1 ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของพนักงานเทศบาล ลูกจ้าง ให้มีความรู้ทักษะและ
ค่านิยมร่วมที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน

พนักงานเทศบาลและลูกจ้างของเทศบาล เป็นทุนทางการบริหารที่สำคัญดังนั้นหาก
จะพัฒนาองค์กรและท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มี
คุณภาพ คือ มีความรู้ ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน มีคุณธรรม คือ ความระลึกถูก-ผิด
และมีค่านิยมร่วมในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นต้องสร้างให้เทศบาลเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ บุคลากรต้องเป็นคนที่กระตือรือร้นหาความรู้สร้างทักษะให้สามารถทันต่อการ
เปลี่ยนแปลงของโลก คิดนอกกรอบเพื่อหาทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนางานให้มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนจะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีความค่านิยมร่วมในการให้
บริการที่เป็นเลิศแก่ประชาชน

3.2 พัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน จำเป็นต้องมีเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์
ในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ
การทำงานให้มีความรวดเร็วถูกต้อง

3.3 พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชนเกิดความประทับใจ

การพัฒนาคุณภาพให้บริการประชาชนที่ดีขึ้น มุ่งปรับกระบวนการให้บริการสาธารณะ
ที่มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และอำนวยความสะดวกต่อประชาชนให้มากขึ้น

4. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน

4.1 ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาดูแล สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ น้ำประปา และ
ไฟฟ้าสาธารณะ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในเขตเทศบาลให้ครอบคลุม ตลอดจนก่อสร้าง
ปรับปรุงบำรุงรักษาดูแล สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ น้ำประปา และไฟฟ้าสาธารณะเพื่อเป็น
บริการสาธารณะให้กับประชาชนได้รับประโยชน์จากการใช้ร่วมกัน

4.2 ปรับปรุงภูมิสถาปัตย์และทัศนียภาพให้สวยงาม

เพื่อให้บ้านบึงเป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์ด้วยภูมิสถาปัตย์และทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะ
กับการอยู่อาศัยและพักผ่อนเป็นที่ชื่นชมของผู้มาเยือน

4.3 วางระบบผังเมือง พัฒนาระบบเครือข่ายจราจรและระบบขนส่งสาธารณะ

วางระบบผังเมืองให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนตลอดจนเชื่อมโยง
กับการพัฒนาเครือข่ายจราจรและระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ
กำหนดพื้นที่อยู่อาศัยอุตสาหกรรมที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล

5.1 การอนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

สืบสานงานประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ ที่สะท้อนวิถีชีวิตของชาวบ้านบึงตลอดจนอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดีงาม เช่น ประเพณีวิ่งควาย ประเพณีกองข้าว ประเพณีกินเจ ไหว้พระจันทร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่บอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของชุมชน

5.2 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล

มีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน การจัดการน้ำเสียชุมชน การจัดการมลพิษทางอากาศ และเสียง การจัดการพื้นที่สีเขียว และการลดภาวะโลกร้อน เน้นการสร้างจิตสำนึกเฝ้าระวังและป้องกันตลอดจนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการปัญหา

แนวคิดในการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง

การดำเนินงานสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง อยู่ในความรับผิดชอบของงานสวัสดิการเด็กเยาวชนและผู้สูงอายุ ฝ่ายส่งเสริมและสวัสดิการสังคม กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้ออกระเบียบเทศบาลเมืองบ้านบึง ว่าด้วยข้อบังคับสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบล พ.ศ. 2554 เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2554 และประกาศจัดตั้งสภาเด็กเทศบาลเมืองบ้านบึง เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ร่วมกิจกรรมในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ตลอดจนกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญา
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมในปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างถูกต้อง
4. เพื่อใช้กิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชน ไปพัฒนาความมีจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และกติกาในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข
5. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาระบบงานในการให้บริการของเทศบาลแก่เด็กและเยาวชน

6. ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนสร้างเครือข่ายหรืออาสาสมัคร เพื่อช่วยเหลือกันในด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพและความต้องการ

7. เพื่อระดมแนวความคิดในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง และการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน เทศบาลเมืองบ้านบึง

8. เพื่อช่วยเหลือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลเมืองบ้านบึง และหน่วยงานราชการใกล้เคียงในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง

9. ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้หรือพื้นที่สร้างสรรค์และกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา กีฬา และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของเด็กและเยาวชน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการแสดงออกอย่างอิสระถึงความต้องการที่แท้จริงของตนและกลุ่ม

10. ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีจิตสาธารณะในการบริการช่วยเหลือกิจกรรมของสังคมด้วยความเต็มใจและมุ่งมั่น โดยมีหวังสิ่งตอบแทน

11. เสนอแนะ และให้ความเห็นต่อสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น

จากนโยบายของรัฐ และนโยบายของคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองบ้านบึง เทศบาลได้ดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-2556) เทศบาลเมืองบ้านบึงที่วางไว้ดังต่อไปนี้

1. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย
2. โครงการอบรมให้ความรู้และปรับทัศนคติเรื่องเพศศึกษา
3. โครงการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ
4. โครงการค่ายพัฒนาทักษะชีวิต
5. โครงการเปิดอุทยานการเรียนรู้
6. โครงการสำรวจและเข้าถึงทุกพื้นที่
7. โครงการอาสาปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน
8. โครงการจัดตั้งวงดนตรีประยุกต์
9. โครงการอบรมเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบล
10. โครงการเงินอุดหนุนสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบล
11. โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้บริการที่อุทยานการเรียนรู้

สำหรับเด็กและเยาวชน

12. โครงการสนับสนุนเพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
13. โครงการ อย.น้อย

14. โครงการบริการอนามัยโรงเรียน
15. โครงการอบรมผู้นำนักเรียน
16. โครงการจัดซื้อชุดสนามเด็กเล่นกลางแจ้ง
17. โครงการแข่งขันกีฬานักเรียน อปท. ระดับภาคและระดับประเทศ
18. โครงการจัดส่งนักกีฬาและกองเชียร์เทศบาลเมืองบ้านบึงเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ทั้งในและนอกเขตเทศบาล
19. โครงการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนในเขตอำเภอบ้านบึง
20. โครงการแข่งขันแอโรบิกทุกระดับวัย
21. โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร)
22. โครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านกีฬาภายในโรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร)
23. โครงการครอบครัวสัมพันธ์
24. โครงการเพิ่มพูนความรู้และประสิทธิภาพการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนในสังกัดโรงเรียนเทศบาล
25. โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ
26. โครงการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น
27. โครงการเข้าร่วมนิทรรศการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการประกวดสื่อกลุ่มการศึกษา ท้องถิ่น 12 และระดับประเทศ
28. โครงการจัดการแข่งขันทักษะทางวิชาการ
29. โครงการบรรพชาสามเณร
30. โครงการจัดกิจกรรมเนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติ
31. โครงการอบรมการปฏิบัติธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนในท้องถิ่น
32. โครงการเข้าค่ายวิชาการสู่ความเป็นเลิศ (ระดับกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12)
33. โครงการฝึกสอนและพัฒนางานโยธาวิชา
34. โครงการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีสากล
35. โครงการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทย
36. โครงการอบรมแนะแนวการศึกษาต่อทางกฎหมายและอาชีพแก่นักเรียนในเขตเทศบาล
37. โครงการโรงเรียน พ่อ-แม่
38. โครงการอบรมอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
39. โครงการจ้างนักเรียน นักศึกษาปฏิบัติงานระหว่างปิดภาคเรียน

40. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นหนึ่งในโดยไม่พึ่งยาเสพติด (To Be Number One)

41. โครงการชุมชนถนนสีขาว
42. โครงการวันครอบครัว
43. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาสิโนในวัยรุ่น
44. โครงการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย
45. โครงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมลดโลกร้อน
46. โครงการครอบครัวอบอุ่น
47. โครงการส่งเสริมกิจกรรมสานสัมพันธ์ครอบครัวในชุมชน (ค่ายครอบครัวอบอุ่น)
48. โครงการกิจกรรมสานสัมพันธ์ครอบครัว (จบสนับสนุนจากสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว)

49. โครงการสร้างบทบาทและพื้นที่ที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2554 ชื่อโครงการ “จิตสาธารณะอาสาดูแลสิ่งแวดล้อมเมืองบ้านบึง” (จบประมาณจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

50. โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ประจำปีงบประมาณ 2554 ชื่อโครงการ “มีน้อยสร้างสรรค์” (จบประมาณจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

51. โครงการส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองสุขภาพของครอบครัวเด็กและเยาวชน (จบประมาณจากสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลเมืองบ้านบึง)

ในการดำเนินกิจกรรมทุก ๆ โครงการที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ได้มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้เยาวชนและประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และดำเนินงานทุกโครงการ ซึ่งเป็นการสร้างความตระหนักแก่ประชาชนในชุมชนถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อีกทั้ง ยังเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ของเทศบาล กับประชาชนในชุมชน และปัจจุบันได้ให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น อันนำไปสู่การให้ความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ในการดำเนินกิจกรรมด้านประเพณี เช่น โครงการพิธีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ งานประเพณีตรุษจีน งานกองข้าว งานบุญบ้านบึงและเพณีสงกรานต์และมหกรรมอาหารอร่อย งานไหว้พระจันทร์ ซึ่งได้มีประชาชน เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมมากมายทั้งประชาชนในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ที่ต่างให้การสนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะแสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เทศบาลเมืองบ้านบึงสามารถนำข้อคิดเห็นจากประชาชนมาพัฒนา การดำเนินงานในโครงการครั้งต่อไป เพื่อการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบลเทศบาลเมือง

บ้านบึงได้จัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนอาสา แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มจิตสาธารณะ กลุ่มอาสาส่งเสริมการศึกษา กลุ่มอาสาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กลุ่มอาสาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

การดำเนินโครงการ/ กิจกรรมของเทศบาล เป็นการดำเนินการตามโครงการซึ่งบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาล และนำไปสู่เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในปัจจุบันลักษณะของการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลยังมีบทบาทอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากภาระหน้าที่หลักของเด็กและเยาวชนคือการศึกษา ดังนั้น การมีส่วนร่วมในโครงการ/ กิจกรรม จึงต้องเป็นไปตามความสมัครใจโดยส่วนใหญ่

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงใจ ชันชวิทย์ (2538, บทคัดย่อ) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนของเทศบาล เขตการศึกษา 12 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนของเทศบาล เขตการศึกษา 12 และเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระหว่างผู้บริหารการศึกษาเทศบาลและเจ้าหน้าที่สำนักงานการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนของเทศบาล เขตการศึกษา 12 มีปัญหาอยู่ในระดับกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ กิจกรรมด้านการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านการกีฬา

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนเป็นรายด้านพบว่า กิจกรรมด้านการกีฬาและกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ข้อเสนอแนะคือ ควรประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติกิจกรรมด้านการกีฬาให้ชัดเจน ส่วนกิจกรรมด้านนันทนาการและกิจกรรมด้านการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ข้อเสนอแนะคือ ควรส่งเสริมความรู้ ความสามารถให้การอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมด้านนันทนาการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนของเทศบาล เขตการศึกษา 12 ของผู้บริหารการศึกษาเทศบาล และเจ้าหน้าที่สำนักงานการ พบว่า ปัญหากิจกรรมด้านการกีฬาและกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กิจกรรมด้านนันทนาการและกิจกรรมด้านการส่งเสริมและพัฒนาความรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประจวบ ชันทอง (2542, บทคัดย่อ) ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดโครงการสันถนาการ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นบุตรข้าราชการตำรวจ: กรณีศึกษาเฉพาะข้าราชการตำรวจสังกัด กองกำกับการสืบสวนสอบสวนตำรวจนครบาล 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาด้านการดูแลบุตร ของข้าราชการตำรวจ ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดโครงการสันถนาการให้แก่บุตรข้าราชการตำรวจ และศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมด้านสันถนาการของบุตรข้าราชการตำรวจ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยและพร้อมให้บุตรเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการเพราะเชื่อว่าจะเป็น ประโยชน์แก่บุตรและผ่อนคลายความวิตกกังวลกับกลุ่มตัวอย่างได้ ปัญหาใหญ่ในการจัดโครงการ สันถนาการ คือ เรื่องของงบประมาณในการจัดซึ่งไม่มีงบประมาณรองรับ แต่ปัญหาเรื่อง งบประมาณนี้ก็สามารถแก้ไขได้ด้วยการขอความสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน องค์กรทางสังคมทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน คนในชุมชน และประชาชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมา รวมกันมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดโครงการดังกล่าว ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้เห็นว่า ควรจัดกิจกรรมสันถนาการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นบุตรข้าราชการตำรวจ โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะทดลอง เป็นการจัดกิจกรรมของโครงการโดยอาศัยงบประมาณจากกองกำกับการ สืบสวนสอบสวนตำรวจนครบาล 9 บางส่วน เงินช่วยเหลือจากข้าราชการตำรวจซึ่งบิดามารดา ขอรับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน องค์กรทางสังคมของภาครัฐ และเอกชน ศูนย์เยาวชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนทุกฝ่าย เมื่อมีการดำเนินการ ขึ้นทดลองผ่านไประยะหนึ่ง จึงจะประเมินผลปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบจนมีการ เสนอโครงการต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อกำหนดเป็นนโยบาย เพื่อรองรับงบประมาณมาจัด กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นโครงการที่ถาวรต่อไป

สุกัญญา วินิจโกศล (2543, บทคัดย่อ) ปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมกิจกรรมเด็กและ เยาวชนของเทศบาลและเมืองพัทยา เขตภาคตะวันออก มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงาน การส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนของเทศบาลและเมืองพัทยา เขตภาคตะวันออก และ เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงาน ระหว่างผู้บริหารการศึกษาเทศบาลและเจ้าหน้าที่สันถนาการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานการส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนของเทศบาลและเมือง พัทยา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา ความรู้

2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนของเทศบาลและเมืองพัทยา เขตภาคตะวันออก ของผู้บริหารการศึกษาเทศบาลและเจ้าหน้าที่สันตนาการพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ธิดารัตน์ พวงงาม (2548, บทคัดย่อ) ผลของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 14-18 ปี จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 10 ครั้ง และแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบคำถามและข้อความการเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ ส่วนผลของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ต่อการเห็นคุณค่าในตนเองวิเคราะห์โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Match-Paired Signed Rank Test ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผลทำให้เยาวชนมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น

สุปราณี ไวมงคุณ (2550, บทคัดย่อ) ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเครือข่าย องค์กรศึกษาโครงการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนเครือข่ายที่มีต่อโครงการสภาเด็กและเยาวชน 2. เพื่อสอบถามการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเครือข่ายที่มีต่อโครงการสภาเด็กและเยาวชน 3. เพื่อศึกษาแนวความคิดการพัฒนาโครงการสภาเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กและเยาวชนเครือข่าย จำนวน 240 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเครือข่ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการสภาเด็กและเยาวชนในระดับที่ดี มีความคิดว่าการรณรงค์ส่งเสริมตัวเป็นสิ่งสำคัญ เด็กและเยาวชนเครือข่ายมีบทบาทในการช่วยเหลือกันในด้านต่อต้านยาเสพติด มีบทบาทในการร่วมกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงทะเลาะวิวาท รวมถึงตลอดถึงโครงการสภาเด็กและเยาวชนส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ และการฝึกอบรมส่งเสริมภาวะการเป็นผู้นำที่ดี สามารถสร้างภาวะผู้นำให้แก่เด็กและเยาวชนเครือข่ายได้ ในด้านการมีส่วนร่วมโครงการสภาเด็กและเยาวชน หากเด็กและเยาวชนเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ส่งเสริมตัว ก็จะสามารนำไปช่วยเหลือและทำความเข้าใจกับเพื่อนได้มาก เด็กและเยาวชนเครือข่ายมีความคิดเห็นว่า หากสถานศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการต่อต้านยาเสพติดก็จะมีผลดียิ่งต่อเด็กและเยาวชน การเข้ามามี

ส่วนร่วมกับโครงการสภาเด็กและเยาวชนจะทำให้มีผลในการกระทำของเยาวชนในทางที่ดีขึ้น ในเรื่องการทะเลาะวิวาท ลดอัตราการติดเชื่อเอดส์ลดลง และหากได้รับการเข้าร่วมการฝึกอบรม ภาวการณ์เป็นผู้นำก็จะสามารถช่วยเหลือสังคมได้มาก นอกจากนี้เด็กและเยาวชนเครือข่าย ได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อโครงการสภาเด็กและเยาวชน (เพิ่มเติม) มีความเห็นว่าควร ส่งเสริมและพัฒนาด้านรักนวลสงวนตัว ร้อยละ 19 ด้านต่อต้านยาเสพติด ร้อยละ 17 ด้านภาวะผู้นำ ร้อยละ 8 ด้านการปลูกจิตสำนึก ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 8 ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคเอดส์ ร้อยละ 2 ที่เหลืออีกร้อยละ 46 ไม่แสดงความคิดเห็น

สมเอก หอมเกสร (2550, บทคัดย่อ) การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายในชีวิตของเด็กและเยาวชน ไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนตำบลเขาวงกต อำเภอแก่งหางแมว จังหวัด จันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจุดมุ่งหมายในชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับพื้นที่ที่มีการดำเนินงานสภาเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่า จุดมุ่งหมายในชีวิตด้านการศึกษาคควรเป็นการศึกษาที่ทำให้เกิดการ ต่อยอดการผลิต หรือการศึกษาที่เป็นการศึกษาที่เป็นการคิดค้นสิ่งใหม่ ต้องศึกษาสูงสุดถึงระดับปริญญาเอก ซึ่งจุดมุ่งหมายของเด็ก และเยาวชนไทย ต้องการการศึกษาให้ถึงระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่เป็นความใฝ่ฝันที่เป็นบันได ขึ้นแรก เมื่อเด็กและเยาวชนเรียนจบปริญญาตรีตามจุดมุ่งหมายจะทำให้เกิดความต้องการศึกษาใน ขั้นสูงต่อไป โดยความต้องการที่อยู่ในขั้นต่ำสุดจะต้องได้รับความพึงพอใจเสียก่อน บุคคลจึงจะ สามารถผ่านพ้นไปสู่ความต้องการที่อยู่ในขั้นสูงขึ้นตามลำดับ เมื่อเด็กและเยาวชนเรียนจบระดับ ปริญญาตรีตามจุดมุ่งหมาย จะทำให้เกิดความต้องการศึกษาในขั้นสูงต่อไป

จุดมุ่งหมายในชีวิต ด้านอาชีพเด็กและเยาวชนไทย มีจุดมุ่งหมายที่จะประกอบอาชีพให้ ตรงกับความต้องการของโลกอนาคต เช่น อาชีพวิศวกร นักเคมี นักผลิตเครื่องบิน อาชีพด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโน ซึ่งเด็กและเยาวชนไทยต้องการอาชีพส่วนใหญ่ในการรับราชการ

จุดมุ่งหมายในชีวิตด้านการพัฒนาสังคม เห็นว่า ต้องเริ่มจากการพัฒนาตัวเองก่อนถ้าเรา เป็นคนดีมีความซื่อสัตย์ สังคมก็就会有ความสุข เราควรที่จะพัฒนาในระดับหมู่บ้านให้เกิด ความสามัคคี ไม่เห็นแก่ตัว ให้เรียนรู้เท่าทันถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคม นั้นหมายถึง ต้องให้เด็ก และเยาวชนเรียนรู้วิถีของตนเองตามสภาพพื้นที่ เพื่อให้เกิดความผูกพันในระดับล่าง สู่ระดับสูง สังคมไทยโดยรวมจึงจะก้าวสู่การพัฒนา

จุดมุ่งหมายในชีวิตด้านการทำประโยชน์ทางการเมือง เด็กและเยาวชนต้องเป็นผู้นำ ทางการเมืองในอนาคต ซึ่งการเมืองจะเป็นตัวกำหนดบทบาทของประเทศ จึงควรส่งเสริมให้เด็ก และเยาวชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เด็กและเยาวชนเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นส่วนหนึ่งของการ เมืองและพร้อมที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ได้คนดีมาปกครองบ้านเมือง

จุดมุ่งหมายในชีวิตด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ปัจจุบันเศรษฐกิจของไทยขึ้นอยู่กับความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลก ทำให้ประเทศต้องพึ่งเศรษฐกิจระดับโลกเป็นหลักเด็กและเยาวชนเห็นว่าการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง การใช้ของที่ผลิตในประเทศจะพัฒนาเศรษฐกิจได้

จุดมุ่งหมายในชีวิตด้านความเป็นอยู่ เห็นว่าความเป็นอยู่หมายถึง การเป็นครอบครัวที่อบอุ่น ประกอบด้วย ความรักความเข้าใจจากพ่อแม่ เด็กและเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่อบอุ่น จะทำให้มีความมั่นใจในตนเอง

จุดมุ่งหมายในชีวิตการทำตนให้เป็นประโยชน์ในภาพรวม เด็กและเยาวชนไทยมีความคิดที่จะบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ไม่ทำสิ่งผิดกฎหมาย และการอยู่อย่างพอเพียงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยพัฒนาบ้านเมืองชุมชนได้

นฤมล สมิตะ (2551, บทคัดย่อ) แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน 2) ศึกษาปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน 3) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ตามประเด็นที่ทำการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านสุขภาพและการป้องกัน สรุปได้ดังนี้ มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายโดยการแข่งขันกีฬาตามเทศกาล และกิจกรรมออกกำลังกายทุกเช้าก่อนเข้าเรียน กิจกรรมแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

1.2 ด้านสติปัญญาและความสามารถ สรุปได้ดังนี้ ดำเนินงานโดยจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจตามวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี เช่น กิจกรรมวันเข้าพรรษา ออกพรรษา วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ มีการทำบุญตักบาตรและสืบสานวัฒนธรรมไทย

1.3 ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย สรุปได้ดังนี้ ดำเนินงานโดยมีกิจกรรม เช่น การดำเนินงานส่งเสริมงานวิชาการและงานกิจกรรมพัฒนาสังคม

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม สรุปได้ดังนี้ ดำเนินงานให้เกิดการเรียนรู้ เช่น มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

2. ปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนตามประเด็นที่ทำการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านสุขภาพและการป้องกัน มีปัญหาเรื่องความไม่ตระหนักรู้ เพราะเด็กและเยาวชนไม่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและการรักษาสุขภาพ

2.2 ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงานขาดความร่วมมือเพราะว่าในการดำเนินงานเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ

2.3 ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย มีปัญหาครอบครัวแตกแยก เพราะว่าเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่กับตา ยาย ผู้สูงอายุเนื่องจากบิดามารดาต้องไปทำงานต่างจังหวัด

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมชุมชนและสังคม ขาดความร่วมมือและงบประมาณ เพราะว่าในการดำเนินงานเด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสังคมในกลุ่มเยาวชนนอกสถานศึกษา และขาดงบประมาณในการทำกิจกรรม

3. ปัญหาด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ตามประเด็นที่ทำการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ

3.1 ด้านสุขภาพและการป้องกัน มีปัญหาเรื่องเวลาในการออกกำลังกาย เพราะว่าเด็กและเยาวชนเรียนหนังสือ ทำงาน ทำไร่ ทำนา ถึงไม่มีเวลาในการออกกำลังกายและสถานที่ ขาดอุปกรณ์และการรวมตัวในการออกกำลังกายพร้อมเพียงกัน

3.2 ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงานมีปัญหา เพราะว่าในการเรียนรู้ที่จะแสวงหาข้อมูลในการตัดสินใจ รู้จักคิด รู้จักเลือกสารสนเทศที่ดีและเหมาะสมด้วยตนเองนั้น เด็กและเยาวชนขาดทักษะและความอำนวยความสะดวกเรื่องสถานที่แหล่งข้อมูลไม่เพียงพอกับความต้องการ

3.3 ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย ไม่มีการวางแผน เพราะว่าการทำงานแบบเด็กและเยาวชนยังไม่มีมีการวางแผนที่ดีในการทำงาน เช่นการแบ่งหน้าที่ในการทำงานให้เหมาะสมกับความถนัดของแต่ละคน

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมชุมชนและสังคม ขาดการมีส่วนร่วม เพราะว่าครู ผู้ปกครอง และชุมชนไม่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชน

4. ความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ตามประเด็นที่ทำการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ

4.1 ด้านสุขภาพและการป้องกัน ต้องการแนะนำ เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการคำแนะนำและข้อมูลในการทำประกัน พร้อมทั้งการบริการอย่างต่อเนื่องและให้ครอบคลุมกับเด็กและเยาวชนทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา

4.2 ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ความต้องการให้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพราะว่าเด็กและเยาวชนมีความต้องการให้บิดามารดา ครู และสื่อมวลชนร่วมมือกันดูแล จัดกิจกรรม ให้คำแนะนำพร้อมทั้งมีกิจกรรมการศึกษาดูงานจากแหล่งรูัจริง

4.3 ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย ต้องการเลี้ยงดูด้วยความรัก เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการใช้เหตุผล การมีเวลา ความรักความเข้าใจในการเลี้ยงดูพร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี

4.4 ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ต้องการการมีส่วนร่วม เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้และมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน สรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านสุขภาพและการป้องกัน ผู้นำในท้องถิ่น ผู้ปกครอง วัด โรงเรียน ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสุขภาพเด็กและเยาวชน

5.2 ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ภายในกลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชนเพื่อสร้างความรักความสามัคคี

5.3 ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย จัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันเด็ก วันผู้สูงอายุ โดยผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง วัด โรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

5.4 ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม สร้างให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางชุมชนและสังคม เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหนกับชุมชนของตนเอง

รฐ รักงาม (2552) การศึกษาการมีส่วนร่วมของเยาวชนต่อการพัฒนากิจกรรมของสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาพื้นที่เขตสะพานสูง วัดอุปประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมและการพัฒนากิจกรรมของเยาวชนในสภาเด็กและเยาวชนเขตสะพานสูงและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนในกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง แบ่งได้ออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ในด้านลักษณะการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนากิจกรรมของเยาวชนในสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง มีข้อเสนอแนะดังนี้ สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง ควรมีการปรับปรุงในด้านการประชาสัมพันธ์ ระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมและความน่าสนใจของกิจกรรม ควรมีการอำนวยความสะดวกในด้านการคมนาคมแก่เยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง หรือควรมีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนสถานที่ในการจัดกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง ในพื้นที่เขต เพื่อกระจายโอกาสในการร่วมกิจกรรมให้เยาวชนในชุมชนที่ห่างไกลได้เข้าร่วมกิจกรรมของเขตตนเองได้ง่ายขึ้น ควรเสนอปรับปรุงระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยเรื่องสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร ให้ขยายโอกาสให้แก่อดีตสมาชิกที่พ้นสภาพอันเนื่องมาจากการสมรสให้มีบทบาทในสภาเยาวชนในระดับเขตได้เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนาเยาวชนและกิจกรรมในสภาเยาวชนต่อไปในอนาคต

2. ในด้านความต้องการการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชน

กรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง กลุ่มตัวอย่างเสนอว่า ควรจัดให้กิจกรรมมีความสมดุลกันระหว่างกิจกรรมที่เน้นด้านวิชาการและกิจกรรมนันทนาการ ควรมีงบประมาณสนับสนุนการเดินทางของเยาวชนที่จะมาร่วมกิจกรรมกับสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร ในระดับเขตควรสนับสนุนให้

เยาวชนได้รับทราบข้อมูลโดยอาศัยการสนับสนุนให้แต่ละชุมชนได้มีเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารที่ดี ควรมีการเพิ่มบุคลากรในการดูแลและอำนวยความสะดวกแก่เยาวชนในสภาเยาวชนในระดับเขตเพิ่มขึ้น ควรมีการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของความแตกต่างของวัยของเยาวชนที่เข้าร่วมในกิจกรรมของสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง

3. ในด้านแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนในกิจกรรมของสภาเยาวชน กรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้เสนอว่า ในด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนนั้น สภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง ควรดำเนินงานร่วมกับสถาบันทางศาสนา ควรมีกิจกรรมทางด้านศาสนา เนื่องจากสถาบันทางศาสนาเป็นสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งในพื้นที่เขต นอกจากนี้สภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากสถานศึกษา ชุมชน และครอบครัวในพื้นที่เขต ทั้งนี้ ในด้านการประชาสัมพันธ์ สภาเยาวชน ควรที่จะมีการนำเสนอรายละเอียดที่ชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมแต่ละประเภท ทั้งในด้านระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม มีสถานที่จัดกิจกรรม ผู้ดูแลรับผิดชอบ หน้าที่และบทบาทของผู้เข้าร่วม การประเมินผล และผลของการประเมินผลการดำเนินกิจกรรม ซึ่งควรที่จะต้องทำทุกครั้ง เพื่อให้เยาวชนและผู้เข้าร่วมเข้าใจถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ ควรมีการประเมินผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้ผู้มีบทบาทในสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร เขตสะพานสูง มีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาตนเองและสภาเยาวชนอย่างควบคู่กัน

ขวัญจิตร สิงห์คำ (บทคัดย่อ, 2552) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและเยาวชน จังหวัดระยอง 2) เพื่อทราบความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับประโยชน์ของโครงการ 3) เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองต่อการพัฒนาโครงการ 4) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการจัดทำโครงการ กลุ่มที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กและเยาวชนเครือข่าย จำนวน 240 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรม สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด นอกจากนี้ได้ฝึกการเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมโดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่เยาวชนต้องการให้มีการดำเนินงานมากที่สุดคือ โครงการเสริมสร้างศักยภาพเยาวชนผู้นำกิจกรรมรองลงมาโครงการเยาวชนต่อต้านยาเสพติด โครงการถนน คนเดิน และโครงการเยาวชนร่วมใจอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เด็กและเยาวชนเครือข่าย ร้อยละ 85 ทราบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ และร้อยละ 83 เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองสามารถประสานงานและสร้างความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานของโครงการสภาเด็กและเยาวชนได้ อย่างไรก็ตาม เด็กและเยาวชนเครือข่ายได้แสดงความคิดเห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองควรสนับสนุน

งบประมาณเพิ่ม จัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น มีรถรับส่งเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม เพิ่มบุคลากรในการจัดกิจกรรม และเพิ่มแนวทางในการติดต่อและประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง

วีระศักดิ์ ผิวผัน (2553, บทคัดย่อ) นโยบายและการวางแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษานโยบายการวางแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษา รูปแบบและวิธีการพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้กลุ่มเป้าหมายสองกลุ่ม คือ ผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มที่สองคือ กลุ่มเด็กและเยาวชน รวมทั้งสิ้น 13 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแล้วนำ เข้ามาจัดประเด็นให้อยู่ในกรอบที่ต้องการ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่ 1 มีอายุเฉลี่ย 48 ปี เป็นเพศชายทั้ง 3 คน กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย เยาวชนในตำบลโนนกลางซึ่งกำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษา จำนวน 5 คน อายุเฉลี่ย 14.6 ปี เป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 3 คน และเป็นเยาวชนโรงเรียนแต่อยู่ในพื้นที่ตำบลโนนกลาง จำนวน 5 คน อายุเฉลี่ย 16.2 ปี เป็นเพศชาย 3 คน เพศหญิง 2 คน จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งหมด 13 คน

2. นโยบายการพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ไม่ได้กำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนไว้ ในส่วนการจัดการงบประมาณได้มีเพียง 2 กิจกรรมหลัก คือ การแจกอุปกรณ์การศึกษา การแข่งขันกีฬาตำบล เท่านั้น

3. การวางแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง ไม่มีแผนงานหลักสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยตรง มีเพียงแผนงานที่จัดทำเพื่อให้ครบทุก ๆ ด้านของอำนาจหน้าที่ที่เขียนไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งเท่านั้น

4. รูปแบบและวิธีการพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง มีเพียงการส่งเสริมกิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งเป็นการซื้ออุปกรณ์แจกตามหมู่บ้าน และการจัดการแข่งขันกีฬาประจำตำบลปีละครั้ง มีการส่งเสริมอาชีพแต่ไม่ได้เน้นว่าเป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับเด็กและเยาวชน

สุนิสา ไชยกุล (2553, บทคัดย่อ) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสระบุรีและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสระบุรี ของคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสระบุรี จำนวน 135 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 16-18 ปี การศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนโดยทำงานในสภาเด็กและเยาวชนมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี และมาจากการเลือกกันเองของเยาวชนหรือมาจากการแต่งตั้ง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการดำเนินงานด้านการประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องระยะเวลาในการเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน มีผลกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และระยะเวลาในการเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนมีผลต่อการออกข้อบังคับการดำเนินงานสภาเด็กและเยาวชนที่แตกต่าง ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานสภาเด็กและเยาวชนในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาอุปสรรคด้านการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมจากหน่วยงานอื่น ๆ มากที่สุด และจากการสัมภาษณ์แกนนำเด็กและเยาวชน ทั้ง 5 คน เสนอว่าแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานควรส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนอย่างจริงจังเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสภาเด็กและเยาวชนต่อหน่วยงานภายนอก ควรส่งเสริมและสนับสนุนการคัดเลือกคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอย่างเป็นระบบและเป็นทางการเพื่อให้ได้เด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและมีความสามารถมาเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดให้มีความชัดเจน โดยมีการนำทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ มีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับความต้องการของสภาเด็กและเยาวชน เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการสร้างสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานของสภาเด็กและเยาวชน และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดแนวทางในการช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนต่อไป

กรทิพย์ ไตรดำเนินกิจสกุล (2553, บทคัดย่อ) ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานตามบทบาทคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การสนับสนุนทางสังคมจากสำนักงานพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอำเภอและระดับจังหวัด และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของกรรมการในคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 2) เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทของกรรมการในคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสภาพการพักอาศัย 3) ศึกษาความภาคภูมิใจในตนเอง ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การสนับสนุนทางสังคมจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอำเภอและระดับจังหวัด การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตามบทบาทของกรรมการในคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นกรรมการในคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 จำนวน 264 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการในคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 มีระดับความภาคภูมิใจในตนเอง ความสามารถในการทำงานเป็นทีม แรงสนับสนุนทางสังคมจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอำเภอและระดับจังหวัด แรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการปฏิบัติงานตามบทบาทคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภออยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานตามบทบาทของกรรมการในคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามสภาพการพักอาศัยพบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวความสามารถในการทำงานเป็นทีม และแรงสนับสนุนทางสังคมจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอำเภอและระดับจังหวัด สามารถร่วมกันปฏิบัติงานตามบทบาทคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ได้ร้อยละ 55 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สุทัศน์ ภัคดีการ (2554, บทคัดย่อ) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานด้านแผนงานและวิชาการ และด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริมกีฬาของส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านแผนงานและวิชาการและด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริมกีฬาของส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานด้านแผนงานและวิชาการและด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริม

กีฬาของส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร

3) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานด้านแผนงานและวิชาการ และด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริมกีฬาของส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานด้านแผนงานและวิชาการ และด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริมกีฬาของส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชนและส่งเสริมกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) รองลงมาได้แก่ด้านแผนงานและวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$)

2. ปัญหาการดำเนินงานด้านแผนงานและวิชาการและด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริมกีฬาของส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริมกีฬา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านแผนงานและวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

3. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานด้านแผนงานและวิชาการ และด้านกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชน และส่งเสริมกีฬาของส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) โดยเฉพาะวิธีการสร้างตัวชี้วัด (KPI) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน การสร้างเครือข่ายเยาวชน (Networking) โดยมุ่งแสวงหาเทคนิคและเครื่องมือในการสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชน การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนประจำตำบล และจัดตั้งศูนย์พัฒนากีฬาตำบล

เกรียงไกร กางคำจัด (2554, บทคัดย่อ) ปัญหาและทางออกในการขับเคลื่อนงานสภาเด็กและเยาวชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะที่เป็นทางออกในการขับเคลื่อนงานสภาเด็กและเยาวชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยใช้วิธีการสำรวจประชากรศึกษาได้แก่ ประธานสภาและคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวม 7 จังหวัด จังหวัดละ 21 คน รวม 147 คน และประมวลผลการศึกษาด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และ One-way ANOVA พบว่า ประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุ 17-18 ปี มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชน มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษา

ตอนปลาย ปวช. เป็นนักเรียน/ นักศึกษา มีพื้นที่ความรับผิดชอบอยู่ในจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสระแก้ว มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1 ปี และมีการติดตามข้อมูล ข่าวสารอยู่เป็นประจำ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาและทางออกในการขับเคลื่อนงานสภาเด็ก และเยาวชนในเขตภาคตะวันออก ด้านแผนและโครงการอยู่ในระดับน้อย ด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประสานงานอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ด้านบุคลากรอยู่ในระดับน้อย และด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University